

ו' כסלו תשפ"ד
19 נובמבר 2023

סקירת ביניים אירוע הגשם 19.11.23

החל מהשעה 5:00 בבוקר נכנסה למישור החוף הצפוני חזית גשם עוצמתית שהתפשטה במהלך הבוקר למרכז ולפנים הארץ. עד לשעות הצהריים היא הגיעה בעוצמה עד דרומית לקו אשדוד ובפנים הארץ עד הרי יהודה וצפון בקעת הירדן. מדרום לאזורים אלה ירדו גשמים מקומיים וקצרים יותר.

נכון לשעה 16:00 כבר הצטברו כ-55 עד 75 מ"מ בגליל העליון, בצפון הגולן באזור הכרמל וברמות מנשה, כ-30 עד 50 מ"מ במישור החוף המרכזי, בשומרון ובעמקי הצפון וכ-10 עד 20 מ"מ בדרום מישור החוף, בצפון השפלה ובאזור בנימין.

בהרי יהודה, בדרום השפלה ובצפון מערב הנגב הגשם החל רק אחר הצהריים וטרם הצטבר לעומק מרשים. הגשמים מלווים סופות רעמים ומשבי רוח ומאופיינים בעוצמות גבוהות ואף חריגות כמפורט להלן.

עוצמות הגשם באירוע

עם הגעת קו החזית בשעות הבוקר ירדו גשמים חזקים בפרקי זמן קצרים. הדבר בלט בצפון הארץ - בחרשים ירדו 31 מ"מ בתוך 20 דקות, 41 מ"מ ב-30 דקות ו-51 מ"מ בשעה. בצפת הר כנען ירדו 22 מ"מ ב-20 דקות, 28 מ"מ בחצי שעה ו-38 מ"מ בשעה*.

עוצמות הגשם הללו הן חריגות ומהוות שיא מתחילת המדידות של עוצמות הגשם (בצפת הר כנען מאז 1950 ובחרשים מאז 2009). הן שוברות את השיאים הקודמים באופן משמעותי (לדוגמה בצפת הר כנען השיא הקודם לפרק זמן של שעה היה 22 מ"מ לעומת 38 מ"מ באירוע הנוכחי). על פי חישובים סטטיסטיים תקופת החזרה של העוצמות הללו היא 100 שנים ויותר. גם במישור החוף היו עוצמות גשם חזקות, אך לא שוברות שיאים.

בהקשר לאירוע הזה ושינויי האקלים - קשה לקשור אירוע בודד לשינויי אקלים, אך העוצמות הגבוהות שנרשמו מתאימות למגמה של התחזקות אירועים של עוצמות גשם חזקות כחלק משינויי האקלים.

* עוצמות גשם מבוטאות ביחידות של מ"מ לשעה כך שבחרשים העוצמות ל-20 דקות היו 94 מ"מ לשעה, ל-30 דקות 83 מ"מ לשעה ול-60 דקות 51 מ"מ לשעה. בצפת הר כנען העוצמות ל-20 דקות היו 66 מ"מ לשעה, ל-30 דקות 56 מ"מ לשעה ול-60 דקות 37 מ"מ לשעה.